

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Sosiaali- ja terveystien perustutkinto 2024

Toimeenpanon tuki 15.2.2024

Opetushallitus
Ammatillinen koulutus

Sote pt 2024 toimeenpanotuen webinaarit

- 7.12.2023 klo 12-16 Yleistä tutkinnosta ja kaikille pakolliset ammatilliset tutkinnon osat
- 11.12.2023 klo 12-16 Osaamisalaopinnot (PEHHI, SAHU, LANU klo 14-)
- 8.1.2024 klo 12-16 Osaamisalaopinnot (SUU, IHKU, VAMM, MIPÄ)
- 10.1.2024 klo 12-16 Valinnaiset tutkinnon osat
- 11.1.2024 klo 12-16 YTO-opinnot ja osaamisen tunnistaminen

- **15.2.2024 klo 13-15 opiskelijoille**
- 25.4.2024 klo 13-15 työelämänedustajille

Agenda

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto 2024

- Yleistä tutkinnosta
- Kaikille pakolliset ammatilliset tutkinnon osat
- Osaamisen tunnistaminen

Opiskelijat 2023

 Koulutukseen hakeneet
Kaikki hakijat **9 570** hlöä
Ensisijaiset hakijat **5 697** hlöä

Opiskelijamäärä yhteensä **35 814** hlöä
Uudet opiskelijat **11 439** hlöä

Tutkinnon suorittaneet **8 754** hlöä

OPISKELIJA- JA TYÖELÄMÄPALAUTE

Opiskelijapalaute
4,2

Työelämäpalaute
työpaikkaohjaajat
4,0

Työelämäpalaute
työpaikat
4,1

SUORITETUT TUTKINNOT 2022

Tutkintoja yhteensä

7 764 hlöä

Koulutuksen järjestäjät
noin 50

OSAAMISEN HANKKIMINEN

Opso ja koso
1 824 hlöä

Koso
3 072 hlöä

Opso
1 590 hlöä

Osaamosalat

Ikäntyvien hoidon ja
kuntoutumisen oa
1 734 hlöä

Jalkojenhoidon oa
12 hlöä

Lasten ja nuorten
kasvatuksen ja hoidon
oa
1 518 hlöä

Mielenterveys- ja
päihdetyön oa
849 hlöä

Perustason ensihoidon
oa
294 hlöä

Sairaanhoidon ja
huolenpidon oa
2 580 hlöä

Suunhoidon oa
237 hlöä

Vammaistyön oa
504 hlöä

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Yleistä tutkinnon perusteista

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017; 4§, 15§)

Työ- ja elinkeinoelämän tarpeen huomioonottaminen

Yhteistyö ja perusteiden valmistelu koulutuksen järjestäjien, työelämätoimikunnan, sidosryhmien sekä työ- ja elinkeinoelämän edustajien kanssa

Koulutuksen järjestäjä vastaa

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017; 39§, 44§, 48§, 49§, 62§, 63§)

- Opiskelijaksi ottamisen valintaperusteista sekä pääsy- ja valintakokeista
 - Tieto terveydentilavaatimuksista
- Opintojen henkilökohtaistamisesta
 - Yksilöllinen osaamisen tunnistaminen, tunnustaminen, hankkiminen, kehittyminen ja osoittaminen sekä ohjaus- ja tukitoimet
- Osaamisen hankkimisen suunnittelu
- Koulutuksen sisällöstä ja toteuttamisesta
- Opiskeluvalmiuksia tukevista opinnoista

Peruste uudistuksen tavoitteet, huomioidut asiat

1. Perusteet vastaavat työelämän tarpeisiin
2. Tutkinto muodostuu loogisesti eri tutkinnon osista
3. Perusteet antavat puitteet luotettavalle ja monipuoliselle arvioinnille
4. Perusteissa käytetty kieli on selkeää
5. Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Ammatillinen perustutkinto

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017; 5§)

Kaikille yhteiset pakolliset tutkinnon osat

- "laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin..."

Osaamisalat ja valinnaiset tutkinnon osat

- "erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvällä osa-alueella"

Ammattitaitovaatimuksia aiempaa enemmän

Ammatti-
taito-
vaatimukset

Ammattitaitovaatimukset

Ammattieettisyys ja lainsäädännön, määräysten ja ohjeiden noudattaminen

Opiskelija

- toimii ammattieettisten periaatteiden mukaisesti
- noudattaa lainsäädäntöä, määräyksiä, suosituksia ja ohjeita
- toimii laatusuosituksen ja omavalvontasuunnitelman mukaisesti
- toimii sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kasvatuksen ohjaus-, yhteydenotto- ja ilmoitusvelvollisuuden mukaisesti
- tukee ja noudattaa asiakkaan itsemääräämisoikeutta
- toimii asiakasturvallisesti
- noudattaa salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta
- noudattaa tietosuoja- ja tietoturvallisuusohjeita
- työskentelee työpaikan turvallisuussuunnitelman mukaisesti
- työskentelee hygieniavaatimusten ja aseptisten periaatteiden mukaisesti
- työskentelee ergonomisten periaatteiden mukaisesti
- työskentelee kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti
- käyttää näyttöön perustuvaa tietoa

Työyhteisössä toimiminen

Opiskelija

- noudattaa työyhteisön aikatauluja, ohjeita ja sopimuksia
- toimii tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti
- toimii osana moniammatillista työyhteisöä ja verkostoa
- ylläpitää osaltaan hyvää työilmapiiriä
- käyttää tietoa työkykyä edistävästä tekijöistä
- tunnistaa kiusaamista, häirintää ja syrjintää ja toimii työyksikön ohjeiden mukaisesti
- antaa ensiapua tapaturmissa ja henkeä uhkaavissa ensiaputilanteissa

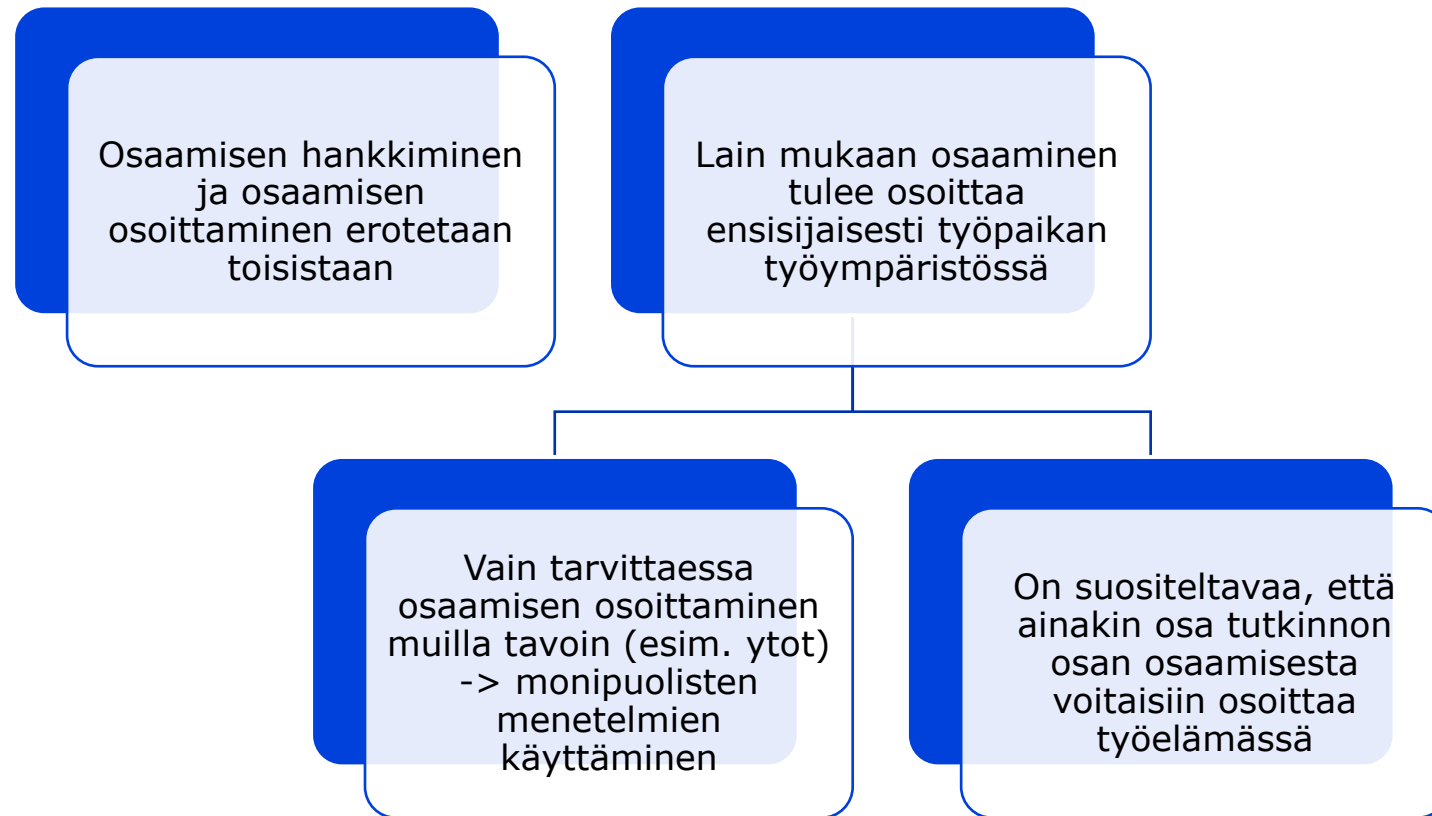
Ammatillinen vuorovaikutus

Opiskelija

- kohtaa asiakkaan ja hänen lähiverkostonsa yksilöllisesti arvostaen
- toimii aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa
- kuuntelee ja on läsnä vuorovaikutustilanteissa
- tunnistaa vuorovaikutustilanteissa oman ilmaisunsa ja käyttäytymisensä vaikutukset
- mukauttaa ilmaisuaan asiakkaan kommunikointitaitoja vastaavaksi
- vahvistaa asiakkaan vuorovaikutusaloitteita ja tapoja ilmaista itseään
- käyttää tilanteen vaatimalla tavalla kosketusta sanallisen viestinnän tukena

”väliotsikot”
tekstin
hahmottamisen
avuksi
ei ammatti-
taitovaatimuksia

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

Yhteinen kriteeristö ammatillisten perustutkintojen ammatillisiin

- Kriteeristössä osaamisen taso syvenee ja laajenee edettäessä tyydyttävästä kiitettävälle tasolle
- Tyydyttävä 1 taso on minimi tutkinnon osasta suoriutumiseen
- Kriteerit eivät ole tutkintokohtainen tai tutkinnon osakohtainen tai ammattitaitovaatimuskohtainen
- Käytetään opiskelijan osaamisen arvioinnissa yhdessä ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden kanssa

Osaamisen arviointi ja arvosanasta määrittäminen

- Opiskelijan osaaminen arvioidaan tutkinnon osittain.
- Arvioinnin tulee kattaa kaikki suoritettavan tutkinnon perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset
- Tutkinnon osan arvosana määritellään asteikolla 1–5 yhtenäisten arviointikriteerien mukaisesti.
- **Kokonaisarviointi:** Tutkinnon osan arvosana määräytyy sen mukaan, mille arviointiasteikon tasolle opiskelijan osaaminen kokonaisuutena parhaiten sijoittuu.

Arviointikriteeristö perustutkinnoissa

Tyydyttävä 1

- toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti
- toimii yhteistyökykyisesti
- tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita
- hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti

Tyydyttävä 2

- toteuttaa työn oma-aloitteisesti ja ohjeiden mukaisesti
- toimii yhteistyökykyisesti ja vuorovaikutteisesti
- tarvitsee vain harvoissa tilanteissa lisäohjeita
- hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa tarkoituksenmukaisesti
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen ja omien havaintojen mukaisesti

Hyvä 3

- toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
- toimii yhteistyökykyisesti ja aloitteellisesti vuorovaikutustilanteissa
- selviytyy tavanomaisista ongelmanratkaisutilanteista
- hyödyntää työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti
- arvioi suoriutumistaan realistisesti

Hyvä 4

- suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti
- toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti vuorovaikutustilanteissa
- selviytyy ongelmanratkaisutilanteista hyödyntäen monipuolisia ratkaisutapoja
- soveltaa työssä tarvittavaa tietoa monipuolisesti ja perustellusti
- arvioi suoriutumistaan realistisesti sekä tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämisen kohteitaan

Kiitettävä 5

- suunnittelee ja toteuttaa työkokonaisuuden itsenäisesti ottaen huomioon muut toimijat
- toimii yhteistyökykyisesti ja rakentavasti haastavissakin vuorovaikutustilanteissa
- soveltaa työssä tarvittavaa tietoa ongelmanratkaisutilanteissa monipuolisesti ja kriittisesti
- esittää työhön ja toimintaympäristöön liittyviä perusteltuja kehittämissuhteita
- arvioi suoriutumistaan realistisesti ja esittää perusteltuja ratkaisuja osaamisensa kehittämiseen
- ymmärtää oman työnsä merkityksen osana laajempaa kokonaisuutta

- Ammattitaitovaatimukset määrittelevät, mitä osaamista tutkinnon osassa vaaditaan
- Arviointikriteereillä määritellään arvosana osoitetusta osaamisesta

Mitä kriteereiden taustalla?

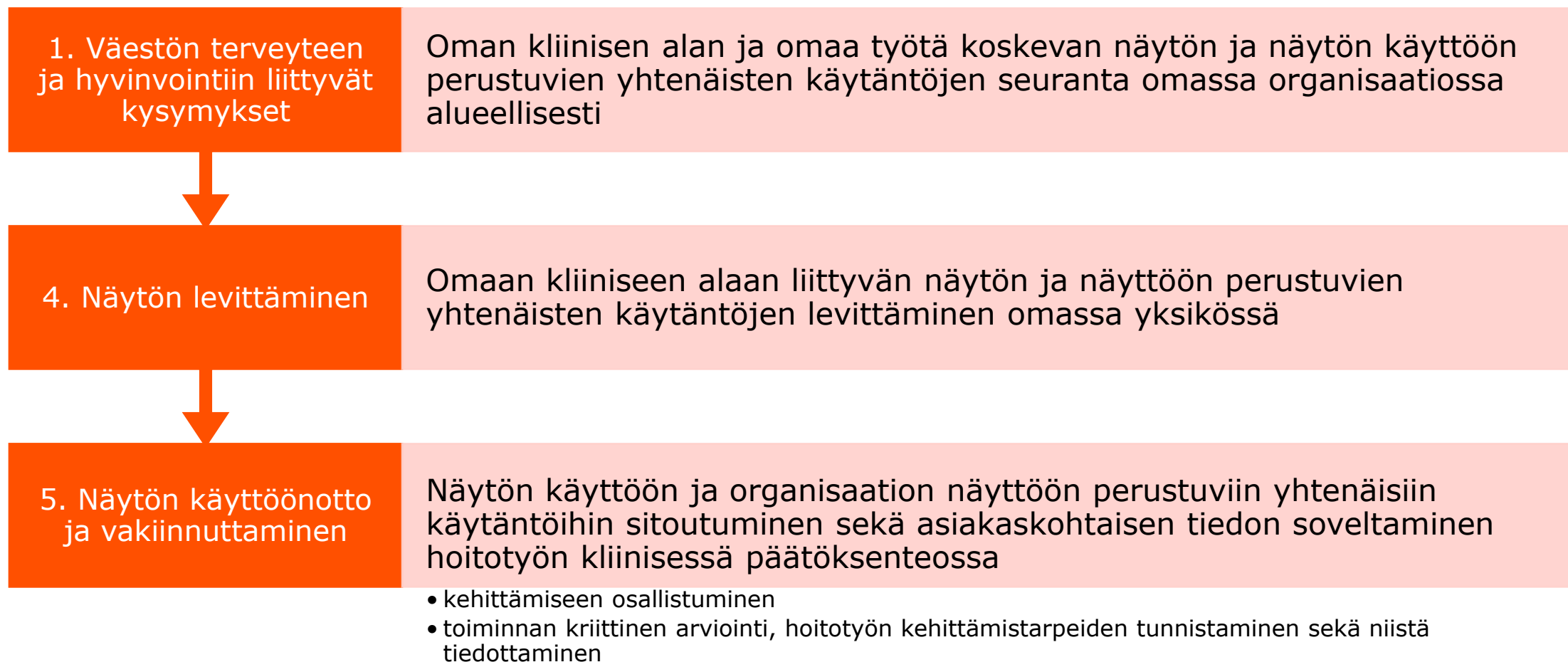
- Työssä tarvittavan tiedon hyödyntäminen
- Ongelmaratkaisutilanteet
- Ohjauksen tarve / itsenäinen työskentely
- Vuorovaikutustilanteissa toimiminen
- Suorituksen arviointi ja palautteen hyödyntäminen

Kolme pointtia arviointikriteeristä

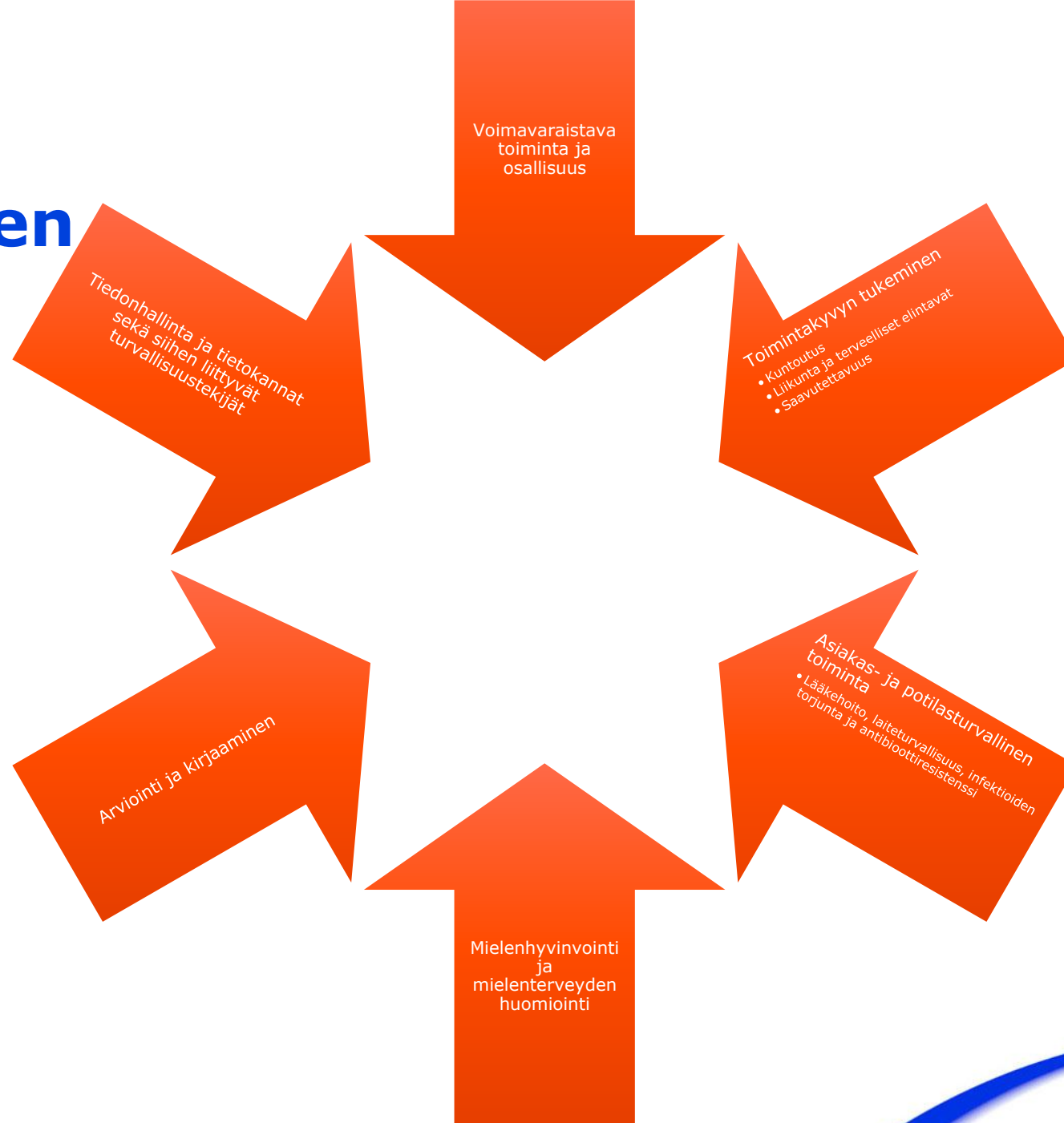
- 1) Ammattitaitovaatimukset määrittelevät, mitä osaamista tutkinnon osassa vaaditaan
- 2) Arviointikriteereillä määritellään arvosana osoitetusta osaamisesta
- 3) Tutkinnon osan arvosana määräytyy sen mukaan, mille arviointiasteikon tasolle opiskelijan osaaminen kokonaisuutena parhaiten sijoittuu.

Hotus, FinAME-asiantuntijuusmalli

Kliinisessä hoitotyössä toimivat lähihoitajat (EQF 4)

Lähihoitajan ydinosaaminen

Kaikille tutkinnon suorittaneille osaamista

Lääkehoito lähihoitajan
vastuualueella

Ammattieettinen toiminta ja
lainsäädännön tuntemus

Laatusuositusten ja
omavalvontasuunnitelmien
huomiointi

Potilas- ja asiakasturvallinen
toiminta

Kestävän kehityksen
huomiointi

Näyttöön perustuvan tiedon
käyttö

Ensiapuosaaminen

Kiusaamisen, häirinnän ja
syrjinnän huomiointi sekä
väkivallan uhan arviointi

Mielenterveys haasteiden
sekä päihde ja
riippuvuusongelmien
huomiointi

Liikunta ja terveysneuvonta

20.12.2023 OPH-4417-2023

Voimassaoloaika toistaiseksi 1.8.2024 alkaen

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 531 / 2017 § 15 mom

Kumooa määräyksen nro OPH-5085-2021

Muuttaa määräystä nro -

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto 2024

- Sote pt 2024, 1.8.2024 astuu voimaan
 - Määräys 20.12.2023
 - Toimeenpanotuet 12/2023-1/2024

<https://urly.fi/3oSa>

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto

Opetushallitus on päättänyt sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perusteista liitteen mukaisesti.

Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestäjän tulee noudattaa määräystä 1.8.2024 alkaen. Ennen 1.8.2024 tutkinnon suorittamisen aloittaneella opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perusteiden (17.12.2021, OPH-5085-2021) mukaisesti 31.7.2028 saakka.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 62 §:n mukaisesti koulutuksen järjestäjä päättää tutkintokoulutuksen sisällöstä ja toteuttamisesta tutkinnon perusteiden mukaisesti.

Lisätietoja määräyksestä ja siitä, mistä se on saatavissa, saa Opetushallituksen ammatillisen koulutuksen yksiköstä tai ruotsinkielisen toiminnan yksiköstä.

Pääjohtaja Minna Kelhä

Opetusneuvos Dinah Arifulla

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

LIITTEET

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perusteet

Mukauttaminen ja poikkeaminen

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa voi osaamisen arviointia mukauttaa yhteisissä tutkinnon osissa. Lisäksi voi osaamisen arviointia mukauttaa ammatillisten tutkinnon osien osalta, mikäli potilas- ja asiakasturvallisuus ei vaarannu. Lääkehoitoon, lääkematematiikkaan sekä potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyvää osaamisen arviointia ei voi mukauttaa.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa ei voida poiketa lääkehoitoon, lääkematematiikkaan eikä potilas- ja asiakasturvallisuuteen liittyvistä ammattitaitovaatimuksista.

Huomioitavaa on, että tutkinnon osassa Lääkehoito lähihoitajan vastuualueella osaamisen arviointia ei voi mukauttaa eikä ammattitaitovaatimuksista voi poiketa.

Liite 2. Luvat ja pätevyudet

Tutkinnossa edellytyksenä on, että opiskelija suorittaa säädösperusteiset sekä työelämän edellyttämät luvat ja pätevyudet, jotka ovat välttämättömiä ammattitaitovaatimuksissa ja osaamistavoitteissa edellytetyn osaamisen osoittamiseksi.

Esimerkiksi hygieniapassi

Liite 3. Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista määrätään Opetushallituksen määräyksessä Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset ammatillisessa koulutuksessa.

Tutkinnon muodostuminen

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä (osp). Tutkinto muodostuu ammatillisista tutkinnon osista (145 osp) ja yhteisistä tutkinnon osista (35 osp). Ammatilliset tutkinnon osat muodostuvat kaikille pakollisista tutkinnon osista (55 osp), osaamisalakohtaisista pakollisista tutkinnon osista (60–75 osp) sekä valinnaisista tutkinnon osista (15–30 osp).

Ammatillisten perustutkintojen yhteiset tutkinnon osat (35 osp) ovat Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen ja Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa on seitsemän osaamisalaa ja kaksi tutkintonimikettä:

- Ikääntyneiden hoidon ja kuntoutumisen osaamisala, lähihoitaja
- Lasten ja nuorten kasvatuksen ja hoidon osaamisala, lähihoitaja
- Mielensterveys- ja päihdetyön osaamisala, lähihoitaja
- Perustason ensihoidon osaamisala, perustason ensihoitaja
- Sairaanhoidon osaamisala, lähihoitaja
- Suunhoidon osaamisala, lähihoitaja
- Vammaistyön osaamisala, lähihoitaja.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto

Ammatilliset tutkinnon osat 145 osp

Yhteiset tutkinnon osat 35 osp

Kaikille yhteiset
pakolliset tutkinnon
osat

Osaamisalaopinnot

Valinnaiset
tutkinnon osat

Yhteiset tutkinnon osat 35 osp

- Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen
- Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen
- Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen

Sosiaali- ja terveystieteen perustutkinto

Ammatilliset tutkinnon osat 145 osp

Yhteiset tutkinnon osat 35 osp

Asiakkaan kohtaaminen ja ohjaaminen (AKO) 20 osp

Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen (HYTO) 25 osp

Osaamisalaopinnot 7 kpl

Lääkehoito lähihoitajan vastuualueella (LÄÄKE) 10 osp

Valinnaiset tutkinnon osat

Yhteiset tutkinnon osat

- Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen
- Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen
- Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen

Perusopinnot

Kaikille yhteiset
pakolliset tutkinnon
osat

- Asiakkaan kohtaaminen ja ohjaaminen (AKO) 20 osp
- Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen (HYTO) 25 osp
- Lääkehoito lähihoitajan vastuualueella (LÄÄKE) 10 osp

Lääkehoito lähihoitajan vastualueella

Fimean [Turvallinen lääkehoito-opas](#), ja Fimean [koulutusmateriaalit](#)

Lähihoitaja	<p>Lääkehoito siinä laajuudessa, kuin se on sisältynyt tutkintoon, esimerkiksi:</p> <p>Lääkkeiden tilaaminen</p> <p>Lääkkeiden käyttökuntoon saattaminen ja jakaminen potilaskohtaisiksi annoksiksi</p> <p>Lääkkeiden antaminen luonnollista tietä eli tabletteina, kapseleina, liuoksina, silmä- ja korvatippoina, voiteina, laastareina ja peräpuikkoina</p>	<p>Lääkehoidon teoriaperusteet</p> <p>Läakelaskenta</p> <p>Lääkkeiden käyttökuntoon saattaminen ja jakaminen</p>	<p>Pkv-lääkkeet</p> <p>Luonnollista tietä annettavat huumausainelääkkeet</p> <p>Injektiot sc. ja im²</p> <p>Lääkkeettömän, perusliuosta sisältävän jatko-infusion vaihtaminen</p> <p>Ensihoidossa laskimoon annettava lääke- ja nestehoito kiireellisissä poikkeustilanteissa.</p> <p>Luvan myöntäjä:</p> <p>Toimintayksikön lääkehoidosta vastaava lääkäri tai hänen valtuuttamansa lääkehoidosta vastaava lääkäri.</p>
--------------------	--	--	---

Osaamisala opinnot 60 osp

- **Ikääntyneiden hoidon ja kuntoutumisen osaamisala (IHKU) 60 osp** (+ valinnainen 30 osp)
 - Ikääntyneen osallisuuden edistäminen (IKÄ) 30 osp
 - Kotihoidossa toimiminen (KOTI) 30 osp
- **Sairaanhoidon osaamisala (SAHU) 60 osp** (+ valinnainen 30 osp)
 - Sairaanhoidotyössä toimiminen (SAIHO) 30 osp
 - Kotihoidossa toimiminen (KOTI) 30 osp

Osaamisala opinnot, jatkuu

- **Mielenterveys- ja päihdetyön osaamisala (MIPÄ) 60 osp** (+ valinnainen 30 osp)
 - Mielenterveys- ja päihdetyö 60 osp
- **Vammaistyön osaamisala (VAMMI) 60 osp** (+ valinnainen 30 osp)
 - Osallisuuden edistäminen vammaistyössä (VAOS) 30 osp
 - Toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen vammaistyössä (VATO) 30 osp

Osaamisala opinnot 75 osp

- **Lasten ja nuorten kasvatuksen ja hoidon osaamisala (LANU) 75 osp** (+ valinnainen 15 osp)
 - Lapsen, nuoren ja perheen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen (LANUPE) 35 osp
 - Lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen (LAKAHY) 40 osp (*yht. Kasvatus- ja ohjausalan pt*)
- **Suunhoidon osaamisala (SUU) 75 osp** (+ valinnainen 15 osp)
 - Suun hoitotyössä toimiminen (SUHO) 50 osp
 - Suun terveyden edistämisessä toimiminen (SUTE) 25 osp

- **Perustason ensihoidon osaamisala (PEHHI) 75 osp** (+ valinnainen 15 osp)
 - Ensihoidossa toimiminen (PENTO) 40 osp
 - Akuuttihoitotyössä toimiminen (PEAKU) 35 osp
- Huomioitava hakeutumisessa "[Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa 699/2017](#)".

Valinnaiset tutkinnon osat 15 – 30 osp

- Tutkintokohtaiset tutkinnon osat
- Kaikille tutkinnoille yhteiset esim. Ilmastovastuullinen toiminta 15 osp
- Muuta:

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa ...	5 - 15
Toisen osaamisalan pakollinen tutkinnon osa ...	15 - 30
Tutkinnon osa tai osia toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta ...	5 - 15
Korkeakouluopinnot ...	5 - 15
Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita, lukio-opintoja tai muita jatko-opintovalmiuksia tukevia opintoja	1 - 25

Valinnaiset tutkinnon osat 15 – 30 osp

Esimerkkejä toisen perustutkinnon osasta

- Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikön infektioiden torjuntatyössä toimiminen 15 osp (Välinehuollon pt)
- Liikkumisen ohjaaminen 15 osp (Kasvatusalan pt)
- Soveltavan liikunnan ohjaaminen 15 osp (Liikunnanohjauksen pt)

Tutkintokohtaiset valinnaiset tutkinnon osat á 15 osp

Asiakkaan toimintakyvyn vahvistaminen	Näytteenotto hoitotyössä
Haavanhoito	Palliativisessa hoidossa toimiminen
Ikääntyneiden akuuttitilanteissa toimiminen	Perioperatiivisessa hoitotyössä toimiminen
Immobilisaatiohoitotyössä toimiminen*	Selkoviestintä asiakastyössä
Jalkojenhoitotyössä toimiminen	Suun erikoishoidossa toimiminen **
Lapsen ja nuoren mielenterveystaitojen edistäminen	Suun terveyden edistäminen eri asiakasryhmille
Lastensuojelutyössä toimiminen	Terveys- ja hyvinvointiteknologia toimintakyvyn edistämässä
Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuustyö eri asiakasryhmille	Toiminnalliset menetelmät hyvinvoinnin edistämässä
Monipotilas- ja suuronnettomuustilanteissa toimiminen*	Vastasyntyneen ja imeväisikäisen hoitotyö

*Sairaanhoidon ja Perustason ensihoidon osaamisalat

** Suunhoidon osaamisala

**Osaamisen
tunnistaminen ja
tunnustaminen, OSTU**

OSTU

- Koulutuksen järjestäjän tehtävä
 - Pääallekkäinen tarpeeton koulutus vältetään
 - Voi nopeuttaa tutkinnon suorittamista
- Koulutuksen henkilökohtaistaminen
 - Puuttuvan osaamisen hankkiminen
- Tunnistaminen: opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen selvitetään
 - Todistukset, osaamiskartoitukset, haastattelut yms.

Osaamisen tunnustaminen

- Opiskelijan jo osoittamaa osaamista, joka vastaa suoritettavassa tutkinnossa edellytettyä osaamista tai ammattitaitoa, voidaan tunnustaa suoraan suoritettavaan tutkintoon (sisällyttäminen).
- Muutoin arvioidaan osaamisen vastaavuutta ja ajantasaisuutta
 - Koulutuksen järjestäjä päättää osaamisen vastaavuudesta ja ajantasaisuuden varmistamisen menettelytavoista
- Dokumentoitu tunnustamispäätös
 - kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan ja arkistoidaan
- Mikäli tunnustamispäätöstä ei voida tehdä
 - voidaan ohjata soveltuvien tutkinnon osien näyttöön tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden osalta muuhun osaamisen arviointiin

Osaamisen tunnustamisen periaatteet

- osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan tutkintokoulutuksen alussa
- aiemmin hankitusta osaamisesta on toimivaltaisen viranomaisen antama todistus, jossa on tiedot opiskelijan osaamisen arvioinnista
- osaamisen tunnustaminen tehdään aina suoritettavaan tutkintoon, sen muodostumisen ja tutkinnon osien laajuuksien mukaisesti
- aiemmin hankitun osaamisen vastaavuutta tai ajantasaisuutta arvioivat koulutuksen järjestäjän nimeämät arvioijat ammatillisissa tutkinnon osissa tai arvioija yhteisten tutkinnon osien osa-alueissa. Apuna voidaan käyttää opiskelijan esittämiä asiakirjoja ja selvityksiä.
- koulutuksen järjestäjä on velvollinen tekemään osaamisen tunnustamisen opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa kirjattuihin pakollisiin tutkinnon osiin, kun osaaminen voidaan sisällyttää osaksi suoritettavaa tutkintoa
- tunnustettua arvosanaa on opiskelijan mahdollisuus korottaa. Uusi arviointi tehdään voimassa olevien tutkinnon perusteiden ammattitaitovaatimusten tai osaamistavoitteiden ja arviointikriteerien mukaisesti
- tunnustaminen voi kattaa koko tutkinnon osan tai pelkästään osan tutkinnon osasta. Jälkimmäisessä vaihtoehdossa koulutuksen järjestäjä ohjaa opiskelijan puuttuvan osaamisen hankkimiseen ja osaamisen osoittamiseen siltä osin, mitä osaamista ei ole aiemmin arvioitu ja todennettu

<https://urly.fi/3p5W>

Miten toimitaan, jos opiskelija aloittaa tutkinnon suorittamisen keväällä 2024 ja uudet tutkinnon perusteet tulevat voimaan 1.8.2024 ja

- opiskelija haluaa siirtyä uusiin tutkinnon perusteisiin
 - Jos opiskelija haluaa siirtyä suorittamaan tutkintoa uuden perusteen mukaan, aiemmin hankittu osaaminen tulee tunnustaa. Tällöin tehdään sisältövertailu.
 - Tutkinnon muodostumisen kohtaa: Tutkinnon osa toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta, ei voida käyttää tässä tapauksessa ellei kyse ole aiemmin suoritettu valinnainen tutkinnon osa, joka olisi ”poistettu” uudesta perusteesta.

Miten toimitaan, jos opiskelija aloittaa tutkinnon suorittamisen keväällä 2024 ja uudet tutkinnon perusteet tulevat voimaan 1.8.2024 ja

- opiskelija haluaa suorittaa yhden tutkinnon osan uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti
 - Siirtymääjan perusteilla opiskeleva opiskelija voi valita uudesta perusteesta valinnaisen tutkinnon osan kohtaan "tutkinnon osa toisesta..." kunhan se ei ole samaa osaamista, jota hän on jo suorittanut.
- opiskelija ei halua siirtyä uusiin tutkinnon perusteisiin
 - Opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto siirtymääjalla olevien perusteiden mukaisesti siirtymääjan puitteissa.

Kiitos !

Opetusneuvos

Dinah Arifulla

ammatillinenkoulutus@oph.fi

